

DANSKE RESUMEER

Michael Harbsmeier: Kohuden, Kana'ans børn og skriften på sommerfuglevingerne. Om europæerens komparative mytologi

Fra det 16. til det 20. århundrede er der blevet fortalt et utal af myter og legender om den hvide mand og europæeren af koloniserede folkeslag i både Asien, Afrika og den nye verden. Dette essay er et forsøg på at sammenligne nogle af disse myter og legender på tværs af deres afrikanske eller asiatiske, nord- eller sydamerikanske, bibelske eller klassisk antikke europæiske oprindelse. Med afsæt i fortællingen om Dido, der efter at have fået lov til at indtage et stykke jord på størrelse med huden af en ko skar huden i hårtynde strimler for at gøre krav på det areal, der afgrænsedes af disse strimler, skal det derefter dreje sig om de afrikanske myter, som Fritz Kramer har beskæftiget sig med, for at gå videre til de amerikanske myter om europæerne, som vi finder hos Claude Lévi-Strauss, og runde af med en mere generel diskussion af angiveligt skriftløse kulturers tolkning og forståelse af skriftens magi.

Søgeord: myter, koloniale situationer, komparativ mytologi

Peter Hornbæk Frostholt & Thomas Rauff Krøyer: „Så hang den bare ned!“ Mytiske fortællinger fra et værksted

Denne artikel tager sit udspring i et tre måneder langt etnografisk feltarbejde på et togværksted. Her arbejder over 400 medarbejdere, herunder dieselmekanikere, smede og elektrikere – næsten alle er mænd. Det, de fleste af dem har til fælles, er, at de har været på værkstedet i lang tid – flere i 25-30 år og mere. Værkstedet bærer en historicitet og arv, der viser sig central for kulturen og de sociale forståelser blandt mændene, da de sammen opbygger og dyrker den. Gennem udvalgte empiriske fund fra projektets datamateriale viser denne artikel, hvordan flere mænd på værkstedet producerer mytelignende beretninger om tidligere og nuværende medarbejdere gennem særlige fortællinger og gennem brugen af øgenavne, drillerier og præstationer og skaber mytologiske repræsentationer af stedet og dets mænd.

Søgeord: myter, maskulinitet, øgenavn, værksted, humor, narrativ

Inger Sjørsløv: Myten materialiseret. Kong Salomons Tempel og de brasilianske evangelister

På grundlag af etnografiske beskrivelser af et tempel, kaldet kong Salomons Tempel, som en evangelisk kirke har opført i metropolen São Paulo i Brasilien, analyserer artiklen, hvordan Bibelens fremstillinger af historien om kong Salomon og de myter, der knytter sig til den, er bragt i spil i en nutidig sammenhæng. Artiklens tese er, at myter er dynamiske størrelser, som holdes i live ved at blive understøttet af spektakulære materielle omgivelser, og når de kommer til udtryk i ritualer. Blandt ritualerne i Den Universelle Kirke for Guds Rige, Igreja Universal Reino de Deus, er der nogle, som ofte gentages, og hvorunder man med Helligåndens hjælp uddriver nogle af de ånder, der dyrkes i de afrobrasilianske religioner. Myten om kong Salomon fra Det Gamle Testamente har den britiske antropolog Edmund Leach behandlet i en artikel, hvori han bygger videre på Lévi-Strauss' strukturalistiske idéer. Han koncentrerer sig især om det, der kaldes det tredje element, mediatoren i mytestrukturer. Her er der paradokser at finde, og historien om ritualerne i kong Salomons tempel er også fuld af paradokser. Visse elementer i myterne om de afrikanske guder føres nemlig videre, samtidig med at de forsøges uddrevet og erstattet af den mytiske historie fra Det Gamle Testamente. En pointe i artiklen er derfor også, at der foregår en kulturel hvidgørelse, „braqueamento“, der som en parallel til tidligere tiders racistiske idéer søger at udtynde den afrikanske kulturarv til fordel for dyrkelsen af myter som den om kong Salomon, ledsaget af stærke forbindelser til jødiske symboler og landet Israel. Eksemplet illustrerer, hvordan myter kan forme og forføre. I det store imponerende tempels materialiserede form bidrager en fysisk inkarnation i form af en kopi af Pagtens Ark til at legitimere myten og videreføre dens kraft.

Søgeord: myte, ritual, materialitet, evangelisk kirke, afrobrasiliansk religion, paradoks, hvidgørelse